

مطالبات قانونی ایران در مذاکره

بررسی تاریخ معاصر جهان نشان می‌دهد در سال‌های اخیر در حوزه مقاومت و ایستادگی در برابر استبداد بین‌المللی، تغییرات شگرفی رخ داده است. این مسأله در مورد ایران به خوبی آشکار است. جمهوری

جعفرقناد باشی
کاشناس روابط بین‌الملل

بیش از سایر کشورها در معرض تحریم‌های همه جانبه و فشارهای حداکثری قرار گرفته است اما با این وصف، فقط این اهرم‌ها در مقاومت ملت ایران تأثیر نداشت بلکه شاهد حضور میلیون‌ها نفر در یک خیزش بین‌المللی به نام محور مقاومت بودیم که بسیاری از نقشه‌نیروهای منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای را نقش بر آب کرد و به یک عبارت ما با اعجاز مقاومت در دهه اخیر مواجه بودیم. از زمانی که آمریکا و سایر هم‌پیمانانش درصدد اعمال فشار بر ملت ایران برآمدند، برخی از تحلیلگران داخلی و خارجی باورداشتند جمهوری اسلامی با اتخاذ تدابیر روشن و شفاف در عرصه سیاسی، اقتصادی و بین‌المللی بتواند بر مشکلات خود فائق بیاید اما اکنون در مرحله‌ای هستیم که ایران مقتدرانه در حوزه روابط بین‌الملل و همچنین گفت‌وگوهای هسته‌ای پای میز مذاکره می‌آید، از منافع به حق و مشروع خود دفاع می‌کند و به هیچ وجه از خطوط قرمز و مطالبات قانونی خود کوتاه نمی‌آید. در مقابل اما غرب و آمریکا قرار دارند. واقعیت آن است که ارزیابی‌های دقیق نشان می‌دهد ایالات متحده دیگر از اعتبار گذشته در عرصه بین‌المللی برخوردار نیست. در تحولات جاری، دموکرات‌ها در پی آن بودند که با استفاده از ظرفیت مذاکرات هسته‌ای، جمهوری اسلامی را وادار به پذیرش خواسته‌های خود کنند تا با به دست آوردن امتیازات با دست پر در عرصه انتخابات کنگره و ریاست جمهوری حضور پیدا کنند اما واقعیت موجود باعث ناامیدی آنها شد. نکته دیگر این‌که طرف‌های اروپایی هم با توجه به متحمل شدن فشارهای زیاد اکنون محرومیت خود را از بازارها و ظرفیت ایران از چشم آمریکایی‌ها می‌بینند. ایالات متحده هم دریافته است دیگر مثل گذشته نمی‌تواند نسبت به همراهی اروپا با خود امیدوار باشد. غربی‌ها که در ابتدای شکل‌گیری مذاکرات گمان می‌کردند با بازی رسانه‌ای و تهدید جمهوری اسلامی می‌توانند ایران را نسبت به عقب‌نشینی از مواضع خود وادار کنند اما با روی کار آمدن دولت سیزدهم و اتکا به ظرفیت‌های داخلی و همچنین قطع امید از برجام و افزایش همکاری با کشورهای غیرغربی، کم‌کم دریافتند ما مسیر تازه‌ای را در عرصه سیاست خارجی دنبال می‌کنیم و با مقاومت و پایداری در برابر خواسته‌های غیرقانونی از منافع ملی خود دفاع می‌کنیم.

خبر آخر

خبر سخنگوی دولت از افزایش حقوق کارمندان تا پایان شهریور

علی بهادری جهرمی روز گذشته در نشست خبری و در آستانه یک سالگی دولت گفت: گزارش عملکردهای دولت در بخش‌های مختلف برای آگاهی مردم آماده شده است. وی به تشکیل ستاد بزرگداشت هفته دولت اشاره کرد و گفت: وزرا به نمایندگی از دولت طی این هفته به سراسر کشور سفر کرده و خدمات دولت را به مردم ارائه و طرح‌های استان مربوط را افتتاح می‌کنند.

رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت درباره آخرین وضعیت حقوق بازنشستگان و کارمندان دولت گفت: سازمان امور اداری و استخدامی با موافقت سازمان برنامه‌وبودجه، پیشنهادی برای افزایش مستمری صندوق‌های بازنشستگی لشکری و کشوری و همچنین کارمندان دولت ارائه کرده که با آن دو، موافقت شده است. وی افزود: برای افزایش حقوق کارمندان دولت به‌ویژه آنان که حقوق‌شان کمتر از کارمندان دیگر است این پیشنهاد انجام شد تا مراحل نهایی شدن را طی کند و به مرحله اجرا دربیاید. سخنگوی دولت خاطرنشان کرد: ماه‌آینده شاهد نهایی‌شدن پیشنهاد برای کمک به این دو قشر در هفته دولت خواهیم بود. بهادری جهرمی به قانون رتبه‌بندی معلمان هم اشاره کرد و گفت: بیش از ۱۰ سال پلاتکلیفی طرح رتبه‌بندی معلمان، آن هم قبل از یک سالگی دولت سیزدهم و یکی از وعده‌های رئیس‌جمهور تصویب و اجرا شد. وی افزود: آیین‌نامه در چارچوب قانون تدوین و تهیه و رتبه‌بندی معلمان اجرایی شد و سازمان برنامه‌وبودجه مبلغی علی‌الحساب در اختیار قرار داده است.

خبر

دایره‌المعارف دفاعی و امنیتی انقلاب اسلامی تدوین می‌شود

«جام جم» بررسی می‌کند

ایران در پی کشف و خشی سازی مین‌های توافق جدید

جمهوری اسلامی ایران دوشنبه‌شب، پاسخ و ملاحظات خود را درباره پیشنهاد انریکه مورا به اتحادیه اروپا ارائه داد و اکنون بیش از هر زمان دیگری به توافق نزدیک هستیم. مشروط بر این‌که آمریکا بعد از ۹ ماه کم‌کاری و عدم تعهد و بازی رسانه‌ای، اراده واقعی و انعطاف لازم را داشته باشد تا توافق در کوتاه‌مدت در دسترس قرار بگیرد. البته بعد از این‌که در جلسه فوق‌العاده شورای عالی امنیت ملی در روز دوشنبه، علی باقری، مذاکره‌کننده ارشد کشورمان گزارش مبسوطی از روند بررسی ایده‌های هماهنگ‌کننده اتحادیه اروپایی به اعضای جلسه ارائه کرد، توضیحات کاملی هم پیرامون محتوای ایده‌های طرح شده از سوی معاون هماهنگ‌کننده اتحادیه اروپا ارائه کرد و گفت که پایان دادن به ادعاهای سیاسی مرتبط با مسائل پادمانی و ایجاد ضمانت‌های لازم برای اطمینان‌یابی از پایداری انتفاع اقتصادی ایران از توافق، محور گفت‌وگوهای هیأت مذاکره‌کننده دروین بوده است.

دریافت پاسخ تهران

جزئیات نباید راهبرد اصلی را برای ما کم‌رنگ کند، مذاکرات وین با هدف «بازگشت آمریکا به برجام» در جریان بوده است و اگر دولت بایدن طبق اعلام قبلی خود تصمیم به بازگشت بگیرد، به «برجام» بازمی‌گردد و دقیقاً به همین دلیل اصطلاح برجام فعلی یا برجام قبلی اشتباه است و آمریکا باید بدون کم و کاست به توافق ۲۰۱۵ بازگردد. در حال حاضر جمهوری اسلامی پاسخ مکتوب خود را درباره آخرین نسخه از پیش‌نویس توافق وین ارائه و اعلام کرده است که اگر واکنش آمریکا با واقع‌بینی و انعطاف همراه باشد، توافق حاصل خواهد شد. حالا با این شرایط، همان‌طور که حسین امیرعبداللهیان، وزیر خارجه اعلام کرد نظرات ایران بعد از جمع‌بندی به‌دست هماهنگ‌کننده اتحادیه اروپایی رسید و صبح دیروز سه‌شنبه هم نییلا مسرلی، سخنگوی مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا اعلام کرد که ما پاسخ ایران را دریافت کردیم و در حال مطالعه آن و ریزینی با سایر مشارکت‌کنندگان برجام و ایالات متحده پیرامون مسیر پیش‌رو هستیم.

تأمین ۳ خواسته منطقی

در ایده‌های طرح شده از سوی هماهنگ‌کننده اتحادیه اروپا ظاهراً به برخی دغدغه‌های ایران که ذیل سه محور اصلی (پادمان، تحریم، تضمین) در مذاکرات دنبال شده، پاسخ شفافی داده نشده و نظرات اعلام شده به اتحادیه اروپا از سوی ایران نیز ناظر بر ضرورت تأمین مطالبات قانونی کشورمان بوده است.

از سوی دیگر ند پرایس، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا روز دوشنبه گفته بود که ما پاسخ خود را به پیشنهاد اروپا به‌صورت شفاف ارائه خواهیم داد و به محض اعلام تعهد ایران به توافق با خواهیم گشت؛

دستیار و مشاور عالی فرمانده کل قوا از تدوین دایره‌المعارف دفاعی و امنیتی انقلاب اسلامی در ارتباط با سه حوزه دفاع مقدس، امنیت و جبهه مقاومت خبر داد و گفت: این کتاب‌ها به‌عنوان اسنادی مرجع برای نسل‌های آینده مورد استفاده قرار خواهد گرفت. سرلشکر سیدجیحی صفوی در نشست پژوهشگاه علوم‌ومعارف دفاع مقدس تأکید کرد: این پژوهشگاه

تعهد شفاهی کافی نیست

آن‌طور که از لایه‌لای مواضع تیم ایران پیداست، اختلافات باقیمانده با طرف آمریکایی بر سر سه موضوع است که ایالات متحده در دو مورد انعطاف شفاهی خود را بیان کرده اما این امر کافی نیست و حتماً باید در متن به صورت مکتوب گنجانده شود چون تجربه نشان داده آمریکا چطور حتی تعهد مکتوب بین‌المللی را هم نقض می‌کند، با این حال موضوع سوم اختلافی

هم به تضمین تداوم اجرای برجام بازمی‌گردد که این موضع به واقع‌بینی آمریکا برای تأمین نظر ایران بستگی دارد. اشتغافی لیخنشتاین، خبرنگار اتریشی بامداد سه‌شنبه در توئیتر نوشت: «پاسخ ایران توسط اتحادیه اروپا دریافت شد، یک منبع می‌گوید هیچ چیز تحریک‌برانگیز در آن وجود ندارد و بیشتر روی تحریم‌ها و تضمین‌ها تمرکز است.»

با این‌حال محمد مزندی، مشاور تیم مذاکره‌کننده کشورمان هم ناظر به این شرایط گفته است که ایران نگرانی‌های خود را ابراز کرده اما حل مسائل باقی‌مانده چندان دشوار نیست. نمی‌توانم بگویم که توافقی حاصل خواهد شد اما نسبت به قبل به توافق نزدیک‌تر هستیم ولی نگرانی‌های ایران ناظر بر بدهدنی طرف‌های غربی در قبال

برجام است.

پاییز به نفع تهران

رصد کلی فضای مذاکرات و رفت و برگشت اخیر پاسخ تهران به پیشنهاد اتحادیه اروپا نشان می‌دهد

تنها پژوهشگاه مصوب وزارت علوم است که مأموریت کار علمی و پژوهشی برای جبهه مقاومت را دارد. جبهه مقاومت، مهم‌ترین اهرم قدرت جمهوری اسلامی ایران در برابر سلطه‌گری آمریکایی‌ها، اروپایی‌ها و صهیونیست‌هاست. دستیار و مشاور عالی فرمانده کل قوا تهیه و تدوین دایره‌المعارف دفاعی امنیتی انقلاب اسلامی را از مأموریت‌های این پژوهشگاه عنوان کرد

و افزود: تدوین دایره‌المعارف دفاعی و امنیتی انقلاب اسلامی از دیگر مأموریت‌های این پژوهشگاه است که در ارتباط با سه حوزه دفاع مقدس، امنیت و جبهه مقاومت تدوین خواهد شد و پس از تدوین، این کتاب‌ها به‌عنوان اسنادی مرجع برای دهه‌ها و نسل‌های آینده مورد استفاده قرار خواهد گرفت و به زبان‌های عربی، انگلیسی و فرانسوی ترجمه خواهد شد.

بی‌نقصی نیست اما در آن به همه عناصر ضروری پرداخته شده و دربردارنده مصالحه‌های سخت حاصل‌شده توسط همه طرف‌هاست. «بعد از آن انریکه مورا، معاون او هم ۱۷ مرداد یک متن پیشنهادی را ارائه کرد که ایران پاسخ و ملاحظات اولیه خود را درباره آن منتقل کرد اما تأکید کرد تهران به‌رغم جوسازی رسانه‌ای غرب، این متن پیشنهادی مورا را به‌عنوان متن نهایی غیرقابل تغییر قبول ندارد. حالا بعد از ۹ روز ایران پاسخ و ملاحظات خود را درباره پیشنهاد مورا به اتحادیه اروپا تحویل داد.

۴۰ روز بعد از توافق

به‌رحال آنچه در مورد موضع ایران می‌توان با قطعیت گفت و در اظهارات امیرعبداللهیان، وزیر خارجه هم بر آن تأکید شده این‌که ما نمی‌توانیم از خط قرمز خود عبور کنیم و نمی‌توانیم توافقی را امضا کنیم که بعد از مدتی مثلاً ۴۰ روز پس از توافق روی زمین هیچ اتفاقی رخ ندهد. ما به دنبال توافقی هستیم که مردم اثر آن را در زندگی خود ببینند. با این حال تا زمان اظهار نظر رسمی از سوی طرف‌های حاضر در مذاکرات، هیچ‌یک از اخبار منتشر شده نمی‌تواند بازتاب‌دهنده واقعیت‌های جاری در خصوص فرجام مذاکرات رفع تحریم‌ها باشد و فعلاً باید منتظر باشیم تا پاسخ آمریکا به جمع‌بندی تهران را ببینیم. این پاسخ هرچه که باشد یک چیز قطعی است، تمام تحریم‌های اقتصادی مؤثر علیه ایران و ادعاهای سیاسی مرتبط با مسائل پادمانی باید لغو و تمام شود و دولت بایدن برای خارج نشدن از توافق، تضمین کافی بدهد. در مجموع می‌توان گفت ایران در پی کشف و خشی سازی مین‌های توافق جدید بوده و در این زمینه از تأمین منافع به حق خود کوتاه نخواهد آمد.

گفت‌وگو

مصطفی خوش چشم، تحلیلگر حوزه روابط بین‌الملل در گفت‌وگو با جام جم:

قول‌های شفاهی آمریکا، اعتباری ندارد

به فصل سرما در موضع ضعیف‌تر قرار می‌گیرند و با این وصف، هنوز با زبان تهدید و عدم تمایل قطعی به دنبال کسب بیشترین امتیازات در توافقی و رعایت نکردن حقوق ایران هستند.

این تحلیلگر مسائل سیاست خارجی با بیان این‌که آمریکایی‌ها در پی حل اختلاف و رسیدن به یک توافق متوازن نیستند، افزود: آنها در پی مهار جمهوری اسلامی ایران هستند و موارد باقیمانده اختلافی در حوزه برجام قطعاً در حوزه منافع اقتصادی و معیشتی مردم بسیار مؤثر است و تا زمانی که ایران از اخذ این امتیازات مطمئن نشود و به پایدار بودن توافقی اطمینان حاصل نکند و مطمئن نشود که توافق پایان هرگونه فشار مرتبط با آزانس و تحریم‌ها علیه جمهوری اسلامی ایران هستند و توافقی صورت نمی‌گیرد چون حتماً ناپایدار خواهد بود.

وی ادامه داد: ایران در مواردی که همچنان در ابهام باقی مانده از غرب خواسته به‌صورت مکتوب شفاف‌سازی کند تا بتوان روی آن حساب کرد. چون این مسأله تجربه شده که حتی اگر طرف آمریکایی در حوزه‌هایی تضمین مکتوب بدهد، هیچ‌گاه مسئولیت‌پذیر نیست.

خوش چشم، اصلی‌ترین تضمین را کسب اطمینان درباره حفظ دستاوردهای هسته‌ای دانست و گفت: این اعتماد و اتقان زمانی حاصل خواهد شد که درباره

مصطفی خوش چشم، تحلیلگر حوزه سیاست خارجی در گفت‌وگو با جام جم با اشاره به پذیرش دوشرط ایران از سوی آمریکا و تأثیر آن بر روند مذاکرات هسته‌ای تأکید کرد: هنوز موارد اختلافی به قوت خود باقی است و طرف آمریکایی در چند مورد باید نکات مبهم را برطرف کند.

وی با بیان این‌که پذیرش برخی شروط ایران از سوی ایالات متحده، شفاهی بوده گفت: در این‌گونه موارد، آمریکایی‌ها باید این گفته‌ها را مکتوب کنند، چون ما در توافق برجام به وضوح دیدیم قول‌های شفاهی آمریکا دارای اعتبار نیست.

این کارشناس مسائل سیاست خارجی خاطرنشان کرد: اساساً در روابط بین‌الملل حتی قول‌های مکتوب هم نقض می‌شوند.

خوش چشم با تأکید بر این نکته که در خصوص هرگونه توافقی با آمریکا باید حداکثر احتیاط رعایت شود، خاطرنشان کرد: دقیقاً دلیلی وجود دارد که ایالات متحده حاضر به دادن قول شفاهی است، اما از ارائه قول مکتوب خودداری می‌کند.

این کارشناس حوزه روابط بین‌الملل با اشاره به وجود موارد اختلافی میان ایران و آمریکا تصریح کرد: با توجه به تجارب گذشته، ما با بی‌اعتمادی کامل به ایالات متحده نگاه می‌کنیم.

آمریکا و اروپا با نزدیک شدن

با توجه به تجارب گذشته، ما به ایالات متحده با بی‌اعتمادی کامل نگاه می‌کنیم. آمریکا و اروپا با نزدیک شدن به فصل سرما، در موضع ضعیف‌تر قرار می‌گیرند و با این وصف هنوز با زبان تهدید و عدم تمایل قطعی به دنبال کسب بیشترین امتیازات در توافقی و رعایت نکردن حقوق ایران هستند

